

ACADEMIA DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

DISPOZIȚIE

“31” octombrie 2013

Nr. 24-248

mun.Chișinău

Cu privire la lansarea Concursului internațional pentru proiectarea Monumentului Limbii Române

În conformitate cu inițiativa Președintelui Academiei de Științe a Moldovei din 3 septembrie 2013 expusă în cadrul celei de-a II-a Ediții a Congresului Mondial al Eminescologilor și hotărârea Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică al AȘM, nr.237 din 26 septembrie 2013,

DISPUN:

1. Se aprobă organizarea și desfășurarea, de la 1 noiembrie 2013 până la 31 ianuarie 2014, a concursului internațional pentru proiectarea Monumentului Limbii Române, care urmează a fi instalat în scuarul imobilului Academiei de Științe a Moldovei, din bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 1.

2. Se aprobă Regulamentul și tema condițiilor de concurs pentru proiectarea Monumentului Limbii Române, conform anexei nr.1.

3. Se aprobă componența nominală a Comisiei pentru organizarea și desfășurarea concursului internațional și componența nominală a juriului pentru nominalizarea celui mai bun proiect, conform anexelor nr.2, nr.3.

4. Centrul Media al AȘM (dna Eugenia Tofan) va organiza mediatizarea concursului respectiv.

5. Secretara comisiei (inginer superior al Direcției logistică a CSȘDT al AȘM, dna Iulia Dimitriu), nominalizată în anexa 2 la prezenta dispoziție, în perioada 1 noiembrie 2013 – 15 ianuarie 2014, va pune la dispoziția participanților materiale pentru concurs (Regulamentul și tema condițiilor de concurs, precum și ridicarea topografică în scara 1:500).

6. Controlul executării prezentei dispoziții revine dlui Mihai Vieru, vicepreședinte al AȘM.

**Președinte,
academician**

Gheorghe DUCA

Regulamentul și tema condițiilor de concurs pentru elaborarea schiței de proiect-concepție a Monumentului Limbii Române

Dispoziții generale

Prezentul regulament stabilește modalitatea de organizare și desfășurare a concursului internațional, prezentare a proiectului Monumentului Limbii Române în baza setului de documente elaborate pentru acest concurs.

Proiectul câștigător în urma concursului va fi premiat și realizat ulterior în material în mărime naturală.

Terenul propus spre realizarea proiectului respectiv este situat în partea de nord a scuarului imobilului Academiei de Științe a Moldovei (mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 1) și reprezintă un relief neted, plantat parțial cu arbuști, conform anexei nr. 5.

Argument

În limba română s-a creat un tezaur folcloric bogat, din care fac parte nemuritoarele balade “Miorița” și “Meșterul Manole”, opere literare de valoare europeană și universală aparținând lui Dimitrie Cantemir, Bogdan Petriceicu Hașdeu, cronicarilor, marilor clasici Mihai Eminescu, Ion Creangă, Vasile Alecsandri și Ion Luca Caragiale, Alexie Meteevici, care i-a consacrat cel mai inspirat poem, devenit text al Imnului de stat al Republicii Moldova, numită “*Limba vechilor cazanii / care o plâng și care o cântă pe la vatra lor țărani*”. În limba maternă poporul nostru și-a exprimat toate frământările sufletești trăite pe întregul parcurs al istoriei, care i-a fost adesea deosebit de vitregă. De aceea a păstrat-o cu sfințenie, opunându-se unui cumplit proces de înstrăinare, de ștergere a identității sale naționale.

Intelectualitatea a dat dovadă de un adevărat eroism în lupta pentru valorile spirituale și morale, demonstrând în anii de grea cumpănă un adevărat martiraj. Această luptă a cunoscut momente de deosebită intensitate în anumite perioade, precum cea a Renașterii naționale din anii '80 ai secolului al XX-lea, când s-a pus problema trecerii la alfabetul latin și a ridicării limbii române la rang de limbă oficială a statului.

Limba a întreținut permanent conștiința latinității noastre și certitudinea că suntem un popor făuritor de istorie.

Cele menționate supra, dar și multe altele, pledează pentru edificarea unui Monument dedicat Limbii Române. Alegerea locului de amplasare a monumentului (în scuarul imobilului AȘM) este dictată de faptul că Academia de Științe a Moldovei s-a pronunțat pentru respectarea adevărului științific privind denumirea corectă a limbii și statutul ei de limbă de stat.

Obiectivele concursului

- Nominalizarea celui mai bun proiect al monumentului care va reflecta cu mijloace specifice artei sculpturale importanța Limbii Române ca element constitutiv de bază al statului nostru, destinat să simbolizeze spiritualitatea noastră, geniul limbii va exprima recunoștința celor din prezent față de cei care au păstrat-o, au îmbogățit-o, au eternizat-o în creații perene și au luptat ca să fie “stăpână la ea acasă”;

- Determinarea modului de organizare a spațiului și de amplasare a accentelor arhitecturale;

- Stabilirea concepției de amenajare a teritoriului aferent monumentului ;

- Propunerea unei soluții arhitectural-urbanistice bine determinate în coerență cu ambianța construită.

Condițiile concursului

1. Lucrările de sculptură, arhitectural-volumetrică vor fi axate pe un concept capabil să pună într-o nouă valoare artistică complexul pieței deja constituite din fața blocului principal al Academiei de Științe a Moldovei – scuarul imobilului AȘM (bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 1) și totodată să reflecte inspirat ideea principală de monument dedicat vicisitudinilor prin care a trecut limba română timp de mai bine de 50 de ani în spațiul basarabean ocupat în 1940 de trupele Armatei Roșii, luptei de emancipare națională, reintroducerii alfabetului latin și declarării limbii române limbă de stat.
2. La concurs vor fi expuse schițe de proiect care vor prevedea, în dependență de concepția artistică propusă, atât folosirea de materiale clasice precum este gresia (piatră de Cosăuți), calcarul, granitul, marmura, bronzul, betonul armat ș.a. cât și utilizarea de materiale noi: inoxul, aliajele netradiționale din metal ș.a., folosite curent în construcțiile moderne și complexe sculpturale, durabile în timp și rezistente la erozii specifice mediilor urbane.
3. Înălțimea monumentului, în raport cu compoziția sculpturală deja existentă în Piața Națiunilor Unite, va fi determinată de concursanți în dependență de soluția conceptuală propusă, armonizată ca volumetrie și aspect artistic cu edificiile din imediata vecinătate.
4. Persoanele care vor dori să participe la concurs vor primi de la Direcția logistică a AȘM Regulamentul și tema condițiilor de concurs, precum și ridicarea topografică a terenului propus spre examinare în scara 1:500.
5. La dorință, participanții la concurs vor solicita varianta electronică a acestor acte.
6. La concurs pot participa sculptori, arhitecți și artiști plastici din Republica Moldova sau de peste hotarele țării.
7. Fiecare autor sau grup de autori va prezenta maximum trei propuneri de schițe de proiect. Un autor poate participa în unul sau cel mult în trei grupuri de autori.
8. Membrii Comisiei de jurizare nu pot participa la concurs.

Schița de proiect-concepție depusă la concurs va include:

1. Maximum 6 planșe - foi cartonate de mărimea 80x60 cm sau 80x80 cm, însoțite de o descriere succintă a concepției artistice, semantica conceptuală a unor elemente disparate sau întregi.
2. Varianta electronică a schiței de proiect-concepție prezentată pe un disc DVD (pdf, jpg), pentru a fi afișată pe site-ul Academiei de Științe a Moldovei și a spori accesul publicului la discutarea propunerilor de proiect.
3. Amplasarea monumentului în structura urbanistică deja existentă (3-4 vederi 3D), planul de amenajarea terenului aferent monumentului, vederi frontale și laterale ale monumentului (scara 1:25, 1:50 sau 1:100 cu indicarea unor cote pe înălțime, parametri fizici, materiale folosite etc., timp necesar de executare și costul total preconizat de autori pentru edificare, inclusiv pentru elaborarea proiectului - soluții arhitecturale, amenajarea teritoriului și rezistență, topografie, geodezie, expertiză și verificarea proiectului).
4. O machetă a viitorului monument realizată la o scară rezonabilă (la alegerea autorilor), dar nu mai mare ca suport-planșeu de 80x80 cm și greutate maximă de 10-12 kg.
5. CV-ul fiecărui participant, pe suport de hârtie și în variantă digitală.

Dispoziții finale

1. Proiectele executate sau prezentate incomplet nu vor fi admise spre examinare.
2. Materialele concursului urmează să fie prezentate către data de 31 ianuarie 2014, până la orele 17.00 în Direcția logistică a AȘM, în biroul 205 al blocului principal al AȘM pe adresa juridică: mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 1. Relații la tel. (022) 27 00 24, mob. 079 017 510.
3. Concursul va avea loc și în cazul participării unui singur proiect.
4. Juriul va examina timp de două săptămâni lucrările prezentate și va nominaliza pe data de 15 februarie 2014 proiectul câștigător.

**Cercetător științific principal
al Institutului Patrimoniului Cultural al AȘM,
membru corespondent,
consilier al Președintelui AȘM
pe probleme artistice**

Mariana ȘLAPAC

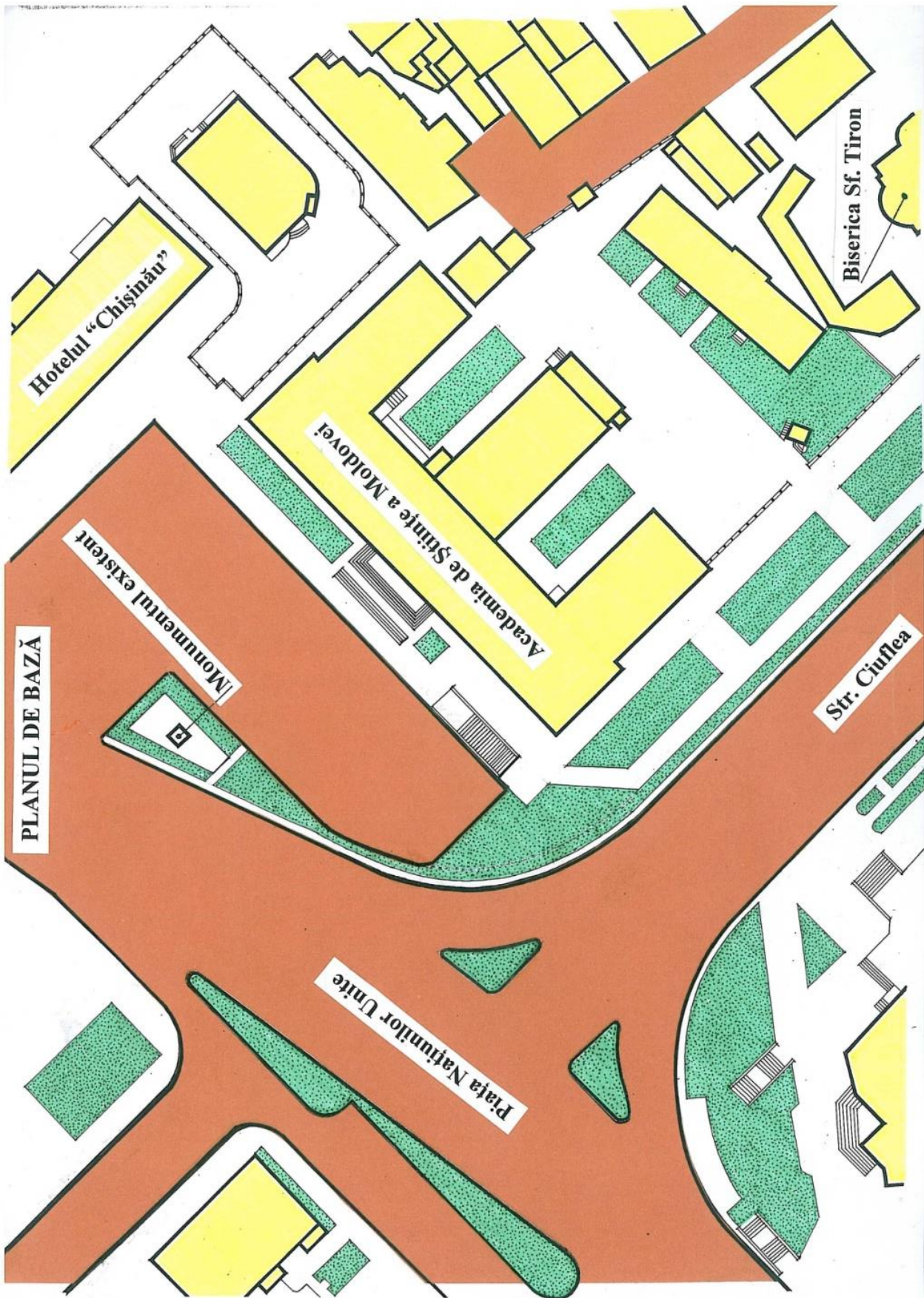
Componenta nominală a Comisiei pentru organizarea și desfășurarea concursului referitor la proiectarea Monumentului Limbii Române

1. Acad. Mihai Cimpoi, Institutul de Filologie al AȘM – *președinte*;
2. Mihai Vieru, vicepreședinte al AȘM – *vicepreședinte*;
3. Mem. cor. Mariana Șlapac, Institutul Patrimoniului Cultural al AȘM;
4. Dr. hab. Vasile Bahnaru, Institutul de Filologie al AȘM;
5. Dr. Hab. Tudor Stăvilă, Institutul Patrimoniului Cultural al AȘM;
6. Dr. Angela Savin, Institutul de Filologie al AȘM;
7. Dr. Ana Marian, Institutul Patrimoniului Cultural al AȘM;
8. Eugen Bâzgu, Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală;
9. Valeriu Oprea, Institutul de Studii Enciclopedice al AȘM;
10. Iulia Dumitriu, Direcția logistică a CSȘDT al AȘM – *secretara*.

Componenta nominală a juriului pentru nominalizarea celei mai bune schițe de proiect-concepție prezentată la concursul internațional privind proiectarea Monumentului Limbii Române

1. Acad. Gheorghe Duca, Președintele AȘM;
2. Acad. Mihai Cimpoi, Institutul de Filologie al AȘM;
3. Mihai Vieru, vicepreședinte al AȘM;
4. Acad. Valeriu Matei, Directorul Institutului Cultural Român, „M. Eminescu” Chișinău;
5. Acad. Gheorghe Chivu, Academia Română;
6. Mem. cor. Nicolae Dabija, revista „Literatura și Arta”
7. Mem. cor. Mariana Șlapac, Institutul Patrimoniului Cultural al AȘM;
8. Dr. hab. Vasile Bahnaru, Institutul de Filologie al AȘM;
9. Dr. hab. Tudor Stavilă, Institutul Patrimoniului Cultural al AȘM;
10. Dr. Angela Savin, Institutul de Filologie al AȘM;
11. Dr. Ana Marian, Institutul Patrimoniului Cultural al AȘM;
12. Constantin Tanase, directorul ziarului “TIMPUL”;
13. Val Butnaru, Fondatorul trustului media “Jurnal Trust Media” ;
14. Arcadie Suceveanu, președinte al Uniunii Scriitorilor din Republica Moldova;
15. Reprezentantul Primăriei;
16. Reprezentantul Ministerului Culturii;
17. Tudor Zbârnea, Președinte al Consiliului Național pentru Monumente de For Public;
18. Vlad Modîrcă, Arhitectul - șef al municipiului Chișinău;
19. Reprezentantul Asociației Arhitecților.

Planul de bază

**Locul de amplasare a Monumentului Limbii Române
(scuarul AȘM situat în fața blocului principal al AȘM)**

